

NS wandeling Paaschberg

In de loop van de jaren zijn er NS-wandeltochten bijgekomen, maar ook (geruisloos) verdwenen. Een regelmaat die niet altijd afgedwongen werd door de asfaltering van het landschap. De afgedankte wandelingen zijn vaak nog prima te lopen. Ze hebben dan ook een plek gevonden op Wandelzoekpagina.

De routebeschrijving is niet altijd meer kloppend: de markering wordt niet meer onderhouden en herkenbare punten zijn wellicht verdwenen. Ook de informatie over bus en trein, openingstijden van horeca en adressen van organisaties kloppen wellicht niet meer. De beschrijving is namelijk letterlijk overgenomen.

Wandelzoekpagina, Wandelnet noch NS zijn verantwoordelijk voor de juistheid van de routebeschrijving.

Veel wandelplezier.

Inleiding

In samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen heeft de Stichting Lange-Afstand-Wandelpaden (LAW) een programma opgezet, waarbij u wandelt over een stukje LAW van station naar station. De route Paaschberg volgt de eerste kilometers van de LAW de 'Farbiceurspad', een regionale route tussen Oldenzaal en Lingen in Duitsland. Bij de Paaschberg kunt u kiezen: U wandelt 11 km en gaat via het Twentepad terug naar station Oldenzaal of u wandelt 13 km en volgt het 'Euregiopad' (Emmen - Buurse; Nivon) naar Rossum. In Rossum neemt u de bus terug naar Oldenzaal. Op zondag komt in Rossum alleen een belbus: als u hiervan geen gebruik wilt maken dient u de korte route te lopen. Ook op werkdagen rijdt na 19.00 uur alleen een belbus. Laat geen afval achter en houd de hond aan de lijn! Om het vee niet te verstoren is het in natuurgebied Roderveld verboden honden los te laten lopen.

Routebeschrijving

De beschrijving van de route is in kleinere stukken opgesplitst. Deze stukjes worden met wit-rode blokjes aangegeven. Tussen de routebeschrijving door leest u extra informatie over bezienswaardigheden, natuur en landschap. Deze informatie is cursief gedrukt en wordt met nummers aangeduid. De nummers in de tekst vindt u terug op het kaartje.

Markering van de route

De route is vanaf het stationsplein tot aan de Paaschberg geel-rood gemarkeerd met stickers en soms verfstrepen. Vanaf de Paaschberg tot Rossum (13 km-route) moet u letten op wit-rode markeringen. De 11 km-route vanaf de Paaschberg terug naar Oldenzaal is gemarkeerd met geel-rood. U treft de markeringen (circa 9 x 7 cm) aan op hekwerken, verkeersborden en (markeer)paaltjes. Er is met name op die punten gemarkeerd waar twijfel over de juiste route zou kunnen bestaan: bij of vlak na splitsingen of kruisingen. Waar routebeschrijving en markering verschillen blijft u zoveel mogelijk de markering volgen. Veranderingen in het terrein worden op deze manier ondervangen.

De markering is op de volgende wijze aangebracht:

De route

Verkeerde richting

Er volgt een richtingsverandering

De markering van de route wordt onderhouden door vrijwilligers van Nivon-wandelpaden in Overijssel en van Lions.

Café-restaurants onderweg

U vindt enkele horecagelegenheden na 5 km in het dorp De Lutte. Tegen het einde van de 13 km-wandeling komt u bij een havezathe/restaurant (geopend vanaf 12.30 uur; mei-september dinsdag t/m zondag, september-mei zaterdag en zondag). Bij de bushalte in Rossum is een café-restaurant met terras (woensdags gesloten). Op de 11 km-route vindt u op de terugweg restaurant Tankenberg (maandag gesloten).

Openbaar vervoer

In De Lutte kunt u 1x per 2 uur met TET buurtbus 93 terug naar Oldenzaal, behalve op zondag. TET-lijn 64 rijdt 1x per uur van Rossum naar Oldenzaal, behalve na 18.00 uur en op zondag. Op dit traject rijdt dan TETE-belbus 164 (reservering minimaal 1 uur van tevoren: tel. 06-8212127, fl. 0,40 per minuut). Informatie dienstregeling; tel. 06-9292, fl. 0,60 per minuut.

Meer informatie

Op deze wandeling maakt u kennis met een stukje Lange-Afstand-Wandelpad (LAW). Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland wordt gecoördineerd door de Stichting Lange-Afstand-Wandelpaden. Binnen deze stichting werken acht organisaties samen, waaronder het Nivon, verantwoordelijk voor het Euregiopad. Het Nivon is een culturele organisatie, werkzaam op allerlei terreinen van de samenleving, waaronder recreatie en milieu. Een informatiefolder is verkrijgbaar bij: Centraal Bureau Nivon, Nieuwe Herengracht 119, 1011 SB Amsterdam. Wilt u meer informatie over LAW's, of heeft u opmerkingen over deze wandeltocht, schrijft u dan naar: Stichting LAW, Postbus 846, 3800 AV Amersfoort.

Wandelprogramma

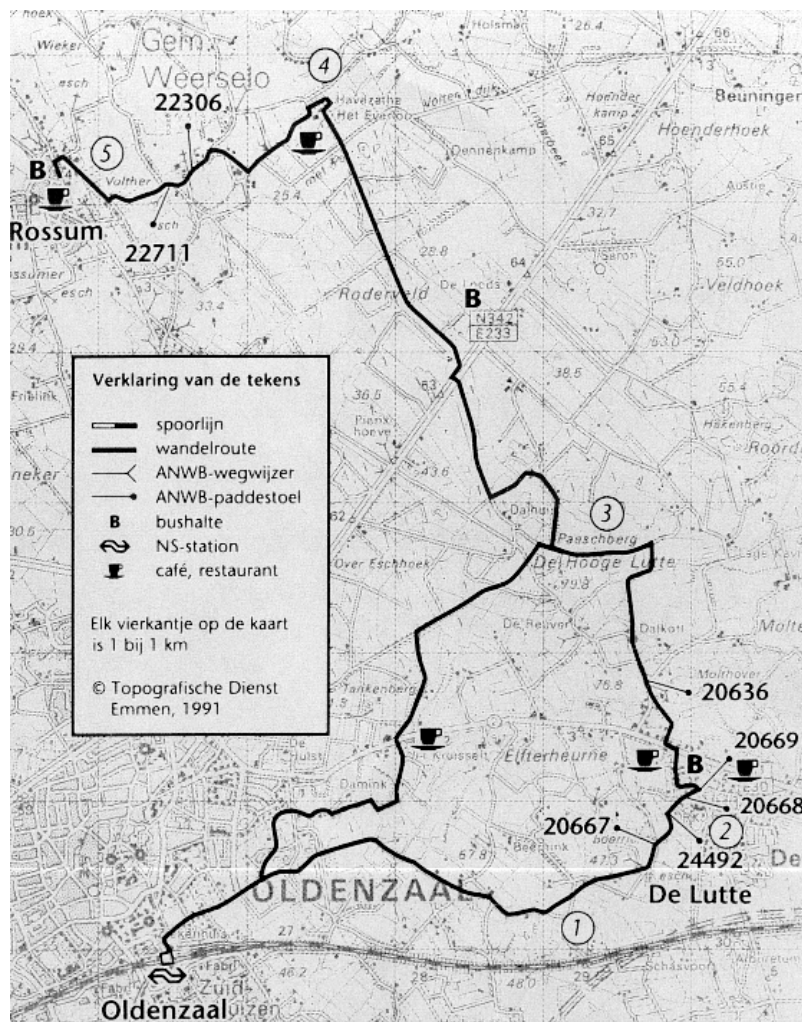
Het wandelprogramma bestaat uit ruim 35 wandelingen verspreid over heel Nederland. In onderstaande lijst wordt een aantal wandelingen in Overijssel en omgeving genoemd, wijzigingen voorbehouden. Meer informatie over deze en andere wandelingen vindt u in Er-op-Uit!, te verkrijgen aan het NS-loket.

wandeltocht	beginstation	afstand
8 Holterberg	Nijverdal	14 km
19 Hulshorsterzand	Harderwijk	15 km

26 Houtmars	Dalfsen	15 km
29 Drentse Aa	Groningen	15 km
33 Bekendelle	Winterswijk	18 km
36 Graafschap	Doetinchem	25 km

Beschrijving van de wandeling

Vanaf het station steekt u het stationsplein over. Na 100 m rechtsaf, Haerstraat. Alle zijstraten negeren. U passeert landhuis De Haer en na 1 km ziet u links van de weg landgoed Kalheupink. Bij de splitsing Haerstraat-Koppelboerweg volgt u het wandelpad ertussen (Rhododendronlaan). Het pad is omzoomd door rododendrons. Op de kruising met de Wijnbergen rechtdoor. Na 1 km, bij een bord met 'Hotel de Wilmersberg', gaat u rechtdoor en passeert een hek; u verlaat nu het landgoed. U loopt rechtdoor, even over een klinkerweg, en dan verder rechtdoor tot de Kruisseltlaan. Hier linksaf en direct weer rechtsaf, Luttekerkpad.

(1) In een straal rond het kerkdorp De Lutte liggen nog verschillende kerkepaden. Een kerkepad is een pad dwars door weiland en bouwland, waarover de boeren en landarbeiders zich via de kortste route naar de kerk in het dorp begaven.

Bij een boerderij rechts aanhouden en verder alle zijwegen negeren. Ook op een viersprong van paden gaat u langs een bank rechtdoor (smal grindpad). Aan het eind van het Lutterkerkpad, bij P-20667, linksaf, Grote Lutterveldweg. Hier voegt het Euregiopad (wit-rood) zich bij het Fabriceurspad (geel-rood). Na ca. 250 m bij P-24492 rechtsaf, Fleerderhoekpad. U wandelt over het fietspad tot aan de kerk. Vlak voor de kerk bij P-20668 linksaf naar P-20669 op het Dorpsplein in De Lutte.

(2) Schuin rechts tegenover de kerk staat een standbeeld van de 'kardoes- of helhond'. De kardoeshond stond vroeger bij de boeren in De Lutte bekend als spookdier, dat ongeluk en dood aankondigde. Hij werd vaak gezien bij het Duivendal en bij de Paaschberg.

Bij P-20669 linksaf, Plechelmusstraat. Direct na basisschool St. Plechelmus weer linksaf het pad volgen en daarna de eerste weg rechtsaf (Pastoor Geerdinkstraat). Direct na het bord 'doodlopende weg', waar de weg een bocht naar links maakt, rechtdoor over het fietspad naar de verkeersweg Oldenzaal - Bentheim. Links ligt café-restaurant 'Scheper'. Bij de verkeerslichten oversteken en linksaf gaan. Na ongeveer 50 m, bij een bushalte van de buurtbus 93, gaat u rechtsaf de half-verharde weg in, die voorbij de huizen overgaat in een smal (kerke)pad. Het pad volgen, kruising oversteken en bij de verharde weg (Hanhofweg) rechtsaf. Bij P-20636 de Hoge Lutterweg volgen in de richting Duivendal. Bij een driesprong gaat u rechtuit over een klinkerweg. Over een boerenerf volgt u het pad rechtdoor langs weiden en akkers. Na een bocht naar rechts en naar links komt u bij de Duivendalweg, hier linksaf. Na circa 250 m komt u bij boerderij 'Ophuis'. Het geel-rode Fabriceurspad buigt hier rechtsaf (Ophuisweg), richting Denekamp. U volgt nu het wit-rood van het Euregiopad. U gaat rechtdoor over de Duivendalweg, nu onverhard. Bij de volgende driesprong loopt u rechtdoor en passeert een hek. U loopt door tot een bankje links onder de bomen aan de bosrand. U bent op de Paaschberg en heeft bij helder weer een mooi uitzicht in de richting van Ootmarsum en Denekamp.

(3) De Paaschberg of de Hooge Lutte (79,9 m NAP) maakt samen met de Hakenberg en de Tankenberg (84,6 m NAP) deel uit van de geaccidenteerde stuwwal van Oldenzaal. De Twentse stuwwallen zijn net als die van de Veluwe, restanten van de laatste ijstijd waarbij ons land bedekt was met landijs. Toch zijn er verschillen met de Veluwse heuvelruggen. Deze laatste zijn ontstaan toen het landijs afzakte in zuidelijke richting. De stuwende kracht van het ijs was toen het grootst. De Twentse stuwwallen zijn ontstaan na een 'warmere' periode, waarin het ijs zich noordelijker terugtrok. De kracht waarmee de bodem werd opgestuwd was minder groot en de heuvels zijn daarom minder hoog. De Oldenzaalse stuwwal strekt zich uit van Ootmarsum tot Losser.

U heeft nu 7 km gelopen. Hier kunt u kiezen tussen de korte route van 11 km terug naar Oldenzaal (geel-rood) of de route van 13 km naar Rossum (wit-rood). Op zondag kunt u alleen de korte route lopen.

11 km route (geel-rood): u wandelt direct na een bank linksaf naar beneden. Steek een fietspad over en ga rechtdoor. U komt uit op een halfverharde weg; hier rechtsaf en direct hierna links aanhouden. De weg gaat later over in een asfaltweg. Ongeveer 100 m verder gaat u linksaf, een modderpad door het bos. Bij een boerderij komt u uit op de geasfalteerde Tankenbergerweg en loopt rechtdoor. Weer wat verder steekt u bij restaurant Tankenberg de verkeersweg naar Duitsland over.

U loopt rechtdoor en betreedt nu het natuurmonument Kruisselt. Bij het bos rechtsaf, een modderig bospad en even verder op een driesprong weer rechtsaf. U passeert een vlonder en gaat even verder op een driesprong weer rechtsaf. Rechts van u is nu weiland. Volg nu dit bochtige pad door bos en weiland, totdat u na 600 m uitkomt op een smalle asfaltweg

(Daminksweg). Hier gaat u linksaf en loopt door tot een volgende asfaltweg. Hier schuin naar links oversteken. U volgt dit fietspad, dat even verder een bocht naar links maakt en langs een hek loopt. Op een driesprong van fietspaden, bij een duidelijke onderbreking van het hek, gaat u linksaf en betreedt het landgoed Kalheupink.

Bij een kruising van paden rechtdoor en direct daarna rechtsaf. U passeert een witte villa en verlaat even verder het landgoed weer. U bent nu weer terug op de geasfalteerde Haerweg, die u ook op de heenweg volgde. U gaat rechtsaf en volgt de Haerweg ongeveer 1 km terug naar station Oldenzaal.

13 km route (wit-rood): u gaat vanaf het bankje even terug en gaat direct daarna linksaf een modderig pad naar beneden, langs een weiland. Vóór een rood-stenen huis linksaf. Op een driesprong linksaf en dan via een boerenerf over de onverharde weg verder. Op een kruising van paden bij de bosrand gaat u rechtsaf. Aan het einde van dit pad de verkeersweg Oldenzaal-Denekamp oversteken en de parallelweg naar rechts volgen. Na 50 m gaat u linksaf de Erveloweg in (iets verder aan de Parallelweg is een halte voor de bus naar Oldenzaal (TET 52; niet op zondag).

Na 1 km, voorbij een wildrooster, betreedt u het landgoed 'Roderveld' van Natuurmonumenten, dat als proef wordt begraasd door Drentse heideschappen. Blijf de onverharde weg circa 1,5 km volgen. U passeert weer een wildrooster. Na het kruisen van een onverharde weg met fietspad komt u bij Havezathe 'Het Erveloo'. U loopt rechts om het woonhuis over het erf en het terras van het restaurant in de richting van de toegangspoort.

(4) Havezathe is een term voor hofstede, hof of hoeve. De term werd veel gebruikt wanneer de bewoners rechten hadden die verband hielden met het ridderschap. Sinds de 13e eeuw zijn havezathen gebouwd in de graafschappen Zutphen, Overijssel en Drenthe. De havezathe 'Het Everloo' bestond uit een groot huis (het Bouwhuys) met stallen, een schuur en een hoender- en bakhuis. Het grote huis bestaat niet meer. De plaats waar dit huis heeft gestaan wordt omgeven door een gracht, die nog goed herkenbaar is. Het huidige gebouw dateert van 1704. Boven de deuren worden de wapenschilden opgehouden door griffioens.

Buiten deze poort gaat u rechtdoor een smal, met planten overwoekerd pad op, dat u steeds rechtdoor blijft volgen. Aan het eind passeert u een boerenerf. Na dit erf gaat het pad over in een verharde weg (Havezatheweg). Neem het eerste fietspad rechtsaf (Hamsweg), en ga

daarna bij de tweede verharde weg linksaf (Everloostraat). Bij P-22306 neemt u het fietspad naar rechts. Bij de kruising van zandwegen en fietspad bij P-22711 het fietspad over de *Volther Esch* naar Rossum vervolgen.

(5) Een es(ch) of een enk is een hoger gelegen, zanderig terrein, temidden van natte gebieden. De kleine essen in Twente zijn ontstaan als stuwwal. De zandgronden van deze essen worden van oudsher gebruikt voor akkerbouw. Elke es werd bewerkt door slechts enkele families. In de lager liggende omringende gebieden bevonden zich de groengronden, die destijds niet werden gebruikt omdat ze te drassig waren.

Tegenwoordig is het landschapsbeeld van de essen en de omringende gebieden sterk veranderd. Werd vroeger op en om de essen nog rogge verbouwd, nu is de productie van snijmais dominerend. Alleen dit ruwvoer voor de intensieve veehouderij kan de drijfmest van diezelfde veehouderij verdragen.

Het fietspad maakt aan de rand van het dorp een bocht naar rechts. Als het fietspad direct daarna naar links buigt gaat u rechtdoor over het karrespoor (Esweg). Aan het einde van dit spoor verlaat u het Euregiopad en gaat u linksaf naar Rossum, het eindpunt van de wandeling. Aan de weg Ootmarsum Oldenzaal (Grotestraat) ligt café-restaurant 'Het Jachthuis', voorheen 'café Ossenvoort'. Naast het café is de halte voor de bus naar Oldenzaal.

Uitgave maart 1993